

Dementujemy fake newsy

Autor: Celina Świebocka

Dementujemy fake newsy - analogowa gra planszowa

Podczas zajęć omawiane będą takie tematy jak: fake news, manipulacja medialna oraz dezinformacja. Zjawiska te są stałym elementem naszej codzienności, wpływają na nasze decyzje i sposób postrzegania świata. Lekcja pokazuje, jak wiele zmanipulowanych informacji opłukuje Internet i jakie są tego negatywne konsekwencje. Wyjaśnia też, że odbiorcy mają ogromny wpływ na popularność konkretnych fejków oraz podpowiada, jak i gdzie możemy takie wiadomości zweryfikować

Grupa docelowa:

- uczniowie klas IV -VIII szkoły podstawowej
- uczniowie szkół ponadpodstawowych

Czas trwania:

- 2 godziny dydaktyczne (2x45min)

Cele operacyjne:

Uczniowie:

- umieją rozpoznać fałszywą i zmanipulowaną informację,
- rozumieją, czemu służy tworzenie i rozpowszechnianie dezinformacji oraz kto na tym korzysta,
- potrafią współpracować w grupie,
- potrafią wspólnie ustalać zasady nowej gry,

Przedmioty szkolne:

- informatyka, język polski, WOS, język obcy, godzina do dyspozycji wychowawcy, doradztwo zawodowe (inne lekcje przedmiotowe).

Materiały/pomoce:

- tablica i kreda/ papier i marker,
- szablon planszy – Załącznik 1,
- szablon opakowań – Załącznik 2,
- szablon kart – Załącznik 3
- Quiz - ewaluacja lekcji – Załącznik 4
- kartki A3 do przygotowania planszy do gry,
- kilka zwykłych kartek A4,
- karteczki samoprzylepne,

Dementujemy fake newsy

Autor: Celina Świebocka

- markery/ kredki / długopisy.

Metody nauczania i formy pracy

- dyskusja sterowana, burza mózgów,
- praca z klasą, praca indywidualna, praca w grupach.

Przebieg lekcji

Treść/Nazwa i opis ćwiczeń	Czas
Część pierwsza – wprowadzenie do tematu fake news	45 min
1. Nauczyciel wprowadza uczniów w tematykę zajęć. Wszystkie podane przez uczniów skojarzenia ze znaczeniem fake newsów zapisywane są na tablicy/ flipcharcie. W oparciu o zebrane informacje nauczyciel wspólnie z uczniami tworzy definicję fake newsów.	10 min
2. Nauczyciel zwraca uwagę na to, że atrakcyjność artykułu nie zawsze idzie w parze z jego wiarygodnością. Następnie przedstawia uczniom narzędzia do weryfikacji informacji (dostosowuje ich ilość do czasu oraz wieku uczniów): <ul style="list-style-type: none"> • Internetowa baza fake newsów • Stowarzyszenia Demagog • Fakehunter • CyberDefence • Web.archive.org – śledzenie historii domeny od momentu jej pierwszego wejścia do bazy danych usług, • Citizenevidence pozwala na zweryfikowanie filmów udostępnionych na kanale YouTube, • FotoForensic narzędzie do weryfikacji fotomontażu, • Tineye - narzędzie do weryfikacji wiarygodności zdjęć, • Google Trends dzięki której możemy sprawdzić, czy dane słowo kluczowe jest coraz częściej, czy coraz rzadziej wpisywane przez użytkowników. 	15min

Dementujemy fake newsy

Autor: Celina Świebocka

Jeżeli uczniowie mają podczas lekcji dostęp do tabletów lub komputerów z Internetem, nauczyciel zachęca ich do wypróbowania tych narzędzi.	
3. Nauczyciel dzieli uczestników na 3 lub 4 osobowe grupy. Prosi, aby każda z grup przygotowała maksymalnie po 3 konsekwencje, jakie może przynieść rozpowszechnianie się fake newsów w wymiarze makro (np. reżim totalitarny, propaganda rosyjska) oraz mikro (fake news o koledze rozpowszechniany w mediach społecznościowych) i zapisała je na karteczkach samoprzylepnych. Następnie każda z grup kolejno przedstawia swoje propozycje i zamieszcza je na tablicy.	10 min
4. Nauczyciel zaprasza uczniów do dyskusji na temat wiarygodnych źródeł informacji. Pomysły uczniów zapisywane są na tablicy/ flipcharcie. W przypadku braku czasu podczas pierwszej lekcji tym zadaniem możemy rozpocząć lekcję drugą.	5 min
5. Nauczyciel prezentuje uczniom założenia gry planszowej, która zostanie przygotowana na następnej lekcji. Nauczyciel udostępnia uczniom linki do zaproponowanych narzędzi w ćwiczeniu 2. Kolejno zapoznaje uczniów z zadaniem domowym, które brzmi: <i>Zaproponuj tytuł gry planszowej oraz wyszukaj w internecie po 3 wiadomości fikcyjne i 3 prawdziwe związane z tematem gry. Każdą wiadomość zanotuj na oddzielnej karteczce. Dodaj informację z jakiego źródła pochodzi i kiedy została opublikowana.</i> Drugim sposobem zbierania propozycji może być udostępnienie uczniom linku do dokumentu Google z tabelą.	5 min
Część druga – przygotowanie analogowej gry planszowej	45 min
1. Nauczyciel przypomina założenia gry planszowej i dzieli uczniów na 5 grup. Pozwala grupom na wybranie rodzaju wykonywanych zadań. Możliwe jest przygotowanie 2 lub 3 kompletów gry podczas jednej lekcji. Należy wówczas tak dopasować ilość uczniów, aby grupy II, IV, V były liczniejsze. Grupa I - tworzy zasady gry, które konsultuje z pozostałymi uczestnikami, zbiera propozycje tytułu gry i przeprowadza głosowanie Grupa II - tworzy planszę/plansze do gry (Przykładowy szablon planszy do gry zawiera Załącznik 1)	40 min

Dementujemy fake newsy

Autor: Celina Świebocka

<p>Grupa III - przygotowuje opakowania kart oraz gry (Przykładowe szablony opakowań Załącznik 2)</p> <p>Grupa IV- zapisuje przygotowane przez uczniów i prawdziwe i fałszywe wiadomości na kartach do gry. (Przykładowy szablon kart zawiera Załącznik 3)</p>	
<p>Prezentacja przygotowanych materiałów.</p>	<p>5 min</p>
<p>Ewaluacja lekcji jako zadanie domowe</p> <p>wersje online</p> <p>https://wordwall.net/pl/resource/11462032/dementujemy-fake-newsy-ewaluacja</p> <p>https://wordwall.net/pl/resource/11461633/dementujemy-fake-newsy-ewaluacja</p> <p>wersje do druku</p> <p>https://drive.google.com/file/d/1k8rJo1FbGL_PDI21sOFHMc5vPYBvAdLV/view?usp=sharing</p> <p>https://drive.google.com/file/d/105zjDZMzldBoHICEUNsRyNKSlu_QRyR4/view?usp=sharing</p>	

Materiały i pomoce dydaktyczne

Załącznik 1 – szablon planszy do gry

https://drive.google.com/file/d/1klqytVDtwPqePf_fYEnY9PPWRR1bX_1/view?usp=sharing

Załącznik 2 – szablon opakowań

https://drive.google.com/file/d/1jB48IHqYsw9_icp00I-NDLvTJF6k5NJ-/view

<https://drive.google.com/file/d/17eQZeTymYJqxMQLuL4TkgBkXn2QPnwJ2/view>

Załącznik 3 – szablon kart do gry

<https://drive.google.com/file/d/1Pmb-TX8bkuO6vZ-tCQlnGX8g2O89ZEjS/view>

Załącznik 4 – ewaluacja - ćwiczenia online i offline

wersje online

<https://wordwall.net/pl/resource/11462032/dementujemy-fake-newsy-ewaluacja>

<https://wordwall.net/pl/resource/11461633/dementujemy-fake-newsy-ewaluacja>

wersje do druku

https://drive.google.com/file/d/1k8rJo1FbGL_PDI21sOFHMc5vPYBvAdLV/view?usp=sharing

https://drive.google.com/file/d/105zjDZMzldBoHICEUNsRyNKSlu_QRyR4/view?usp=sharing